

**VINN** møte med healer **Eva-Lill!**



Nr. 6 2010 8. februar Kr 42,00

NORSK

# Ukeblad

*Vi har testet*

## GROVE BRØD

Disse er best i butikken!



## Søt GJÆRBAKST

14 sikre smaksvinnere



Reise:  
Billig BADE-  
paradis

*Sterkt møte*

Morsdag &  
valentinsdag:  
**TID FOR  
BLOMSTER**

**Åse var  
der da  
jorden  
revnet**

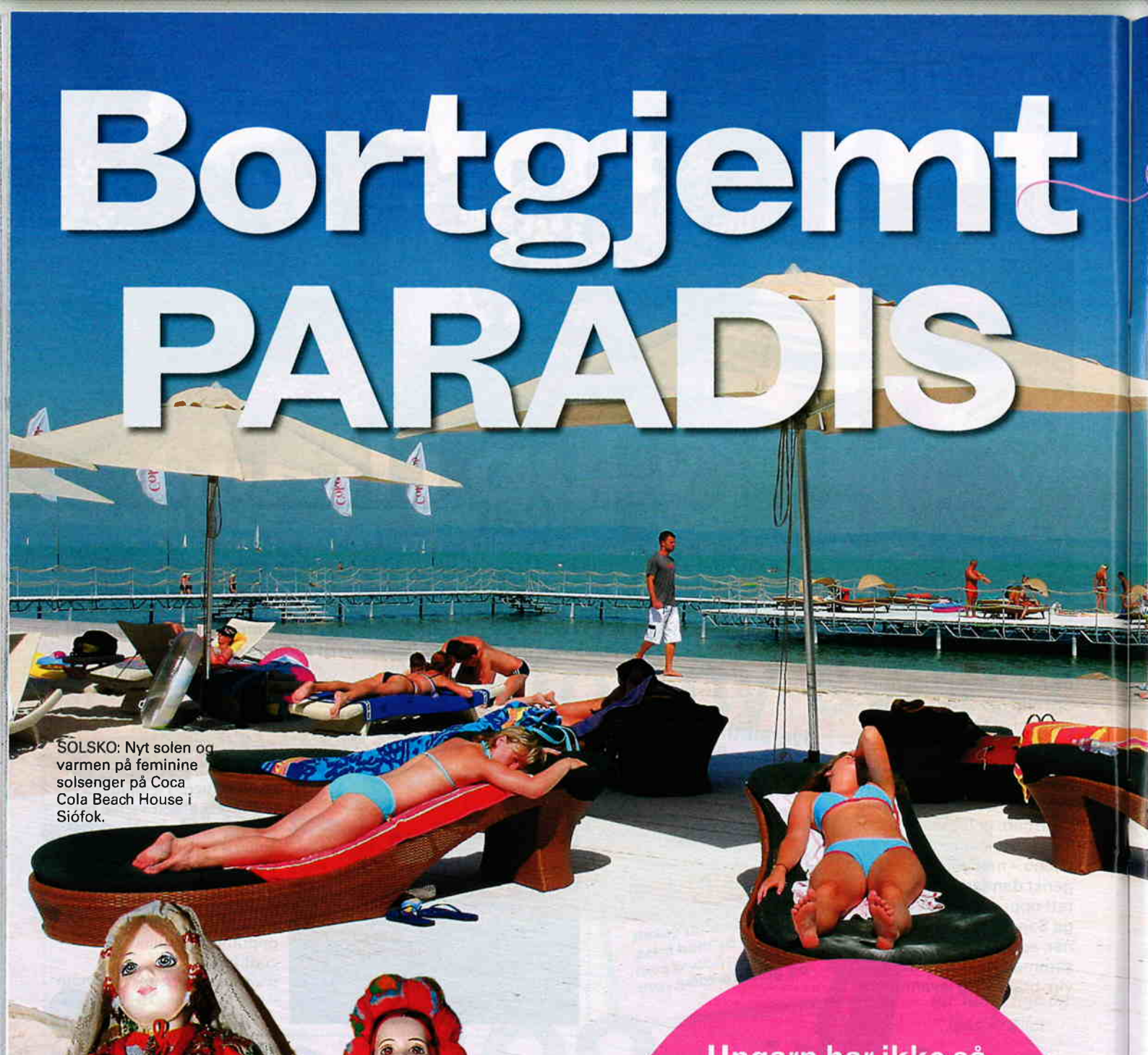


**Haiti-katastrofen**


bc 004 06



# Bortgjemt PARADIS



SØLSKO: Nyt solen og varmen på feminine solsenger på Coca Cola Beach House i Siófok.



Ungarn har ikke så mye som én meter kystlinje, likevel kan du få både rimelig og deilig badeferie her. Oppdag det alle ungarene har funnet ut for lengst: Balatonsjøen er minst like deilig å bade i som Middelhavet!



TRADISJON: På dukkemuseet i Keszthely kan du beundre de flotte, ungarske folke- og festdraktene.





**KLAR FOR ET BAD:** Tvillingene Ilona og Vinusja (3) elsker livet på stranden i Siófok.



**VERTSHUS:** Duften av det ungarske kjøkken strømmer mot en på en ungarsk csárda – et tradisjonelt vertshus.

TEKST OG FOTO: MONA Ø. BECK

**S**tørre enn Mjøsa, midt i Europa – men stort sett uoppdaget av Ola og Kari: Balatonsjøen er ungarernes store feriefavoritt. Den 600 kvadratkilometer store, rolige vannflaten dukker opp foran oss etter en drøy time på M7-motorveien fra Budapest. Balatonsjøen er Ungarns største innsjø. Den er kun drøyt 12 meter dyp på det dypeste. På grunn av at den er så grunn, varmes vannet derfor hurtig opp i godvær. Dermed kan vannet nå helt opp mot 30

grader på sommeren, og gjør det deilig for den som vil bade.

### Sherpa, kloster og badeland

Langs veiene ligger pittoreske, ungarske csárdaer (tradisjonelle vertshus). Tihány-halvøya, som ligger der frodig og kupert, er en vernet påminnelse om egnens vulkanske fortid. Veien slynger seg opp mot halvøyas topp, der den store, barokke klosterkirken fra år 1055 ligger vakker til.

Balaton-regionens nyeste og eneste 18-hulls golfanlegg av internasjonal størrelse og standard, Kongelige Balaton

Golf og Yachtklubb, ligger vakker til oppunder skogbrynet, delvis anlagt over et tidligere steinbrudd og nabo til en fredet nasjonalpark med ville orkidder. Panoramautsikten over Balatonsjøen et par kilometer unna til tross, det er en stund siden Ungarn hadde en konge, og vi øyner ingen yachter ved bredden.

– Vi bygger havn for 133 seilbåter, og om to-tre år skal et 150-roms eksklusivt residenshotell stå ferdig ved klubbhuset, forkynner klubbens markedsfører, Mihály Virág, stolt, men uten å utdype det «kongelige» aspektet.

## Fakta om BALATON

### REISEN

Du kan fly fra store deler av Norge til Ungarn. Fra Budapest går det tog til – og rundt – hele Balatonsjøen. Det går busser fra Budapest til Balaton og tilbake like ofte som tog, men toget kjører rundt hele Balatonsjøen og gjør det enkelt å hoppe av og på når du vil. Å leie bil er rimelig, Regina Autokölcsönző ([www.reginaauto.hu](http://www.reginaauto.hu)). Cirka kr 2200 for fem dager. Båtferger krysser Balaton.

### KLIMA

I Balatonregionen skinner solen gjennomsnittlig åtte-ti timer om dagen i sommermånedene. Noen regnskurer må du regne med.

### HOTELL

Det lønner seg å bestille på forhånd.

### TAXI

Taxi er generelt billig i Budapest. Avtal prisen på forhånd. (Bestill pr. telefon.)

### VALUTA

1 krone = 32 ungarske forint

### PRISEKSEMPLER

**Bensin:** Ca. kr 8 pr. liter.

**4-stjerners hotell for familien ved Balaton:** Ca. kr 840 døgnet (høysesong).

**Leilighet med selvbetjening:** Ca. kr 300 døgnet.

**Halvdags båtutflukt m/middag:** Ca. kr 300.

**Middag (restaurant):** Kr 50–100.

**Glass vin (på restaurant):** Ca. kr 8.

Den lille landsbyen Salföld har knapt 80 innbyggere, men til gjengjeld en imponerende ansamling av dyr med opprinnelse fra magyarenes inntogstid i det som i dag er det ungarske slettelandet: Langhornet gråfe, buffalo, de utrolige gjeterhundene commondor og puli, med flettet ragg som selv ulvene ikke klarer å bite igjennom, fjærkre og ridehester til glede for store og små besøkende.

### Rotur under jorden

Tapolca, med sine 20 000 innbyggere, er nærmest en flytende by. 15–20 meter under byens hus







**GODT PÅ GLASS:** Krukkene inneholder det meste som syltes kan. Paprikapulver selges i alt fra gavepakninger til kilospakker ved siden av håndbroderte duker.



**UNDER JORDEN:** Tapolca by er bygget over utallige kalksteinsgrotter. Hva med en båttur på den underjordiske «grottesjøen»?



**GULASJ:** Tradisjonen tro koker ungarerne supper og gulasjretter ute over åpen ild i store spann med hank. Her kan det putte i timevis.

## Parker med mye moro



**FULL FART:** Mor og datter hyler av fryd ned den 800 meter lange bobbannen i Sherpa- og eventyrparken i Balatonfuzfo.

✓ I Balatonfuzfo finnes det en spennende opplevelsespark. Der kan man blant mye annet kose seg i klatrevegger, balansere via svingende hengebroer over tretoppene, skli pr. wire gjennom skogbrynet eller kjøre slede ned en 800 meter lang bobbane i «fritt fall».

✓ I den svære badeparken Aquapark Annagora i Balatonfüred kan alle badenymfer kose seg. Her finnes 12 lange sklier og et vell av bassenger, finsk sauna, dampbad kombinert med aromaterapi og ishuler.

og gater finnes nemlig et nett av underjordiske innsjøer og vannfylte hulesystemer. Det kalkholdige vannet holder behagelige 20 grader, og deler av det over 20 kilometer hule- og innsjøsystemet er åpent for turister. Man kan spasere langs, og sågar ta en romantisk rotur på det krystallklare vannet.

Denne unike turistattraksjonen, besøkt av titusener året rundt, ble oppdaget ved en tilfeldighet i 1903, da man skulle grave en ny brønn i bakgården til en baker. Men det underjordiske hule- og innsjøsystemet, som i sin tid også ble brukt som vinkjeller, er ikke bare en turistattraksjon:

– Det spesielle mikroklimaet og den helbredende effekten i hulene under oss har vært kjent i mange tiår, sier Dániel Farkas, en av lederne ved det firestjerners hotellet Pelion.

– Temperaturen er konstant mellom 14 og 16 grader, luftfuktigheten er nesten 100 prosent og luften er ekstremt ren; fri for støv og pollen.

Vi har opprettet et terapisen-ter i hotellet i direkte kontakt med hulene, spesielt for folk med åndedretts- og allergi-

lidelser – og stress, forteller han.

Hvilke av de nevnte lidelsene de tause, ullteppeinnpakkede personene vi observerer på feltsenger i forskjellige hulerom lider av, vet vi ikke. Men en ideell kur varer mellom to og fire uker, ifølge Farkas.

### Aldri helse nok

Balaton's «hovedstad», Keszthely, ligger i sørenden av den knapt åtte mil lange Balatonsjøen. Byen er kjent for sin rike og lange historie, sitt kulturliv og sin vakre beliggenhet. På byens nasjonaldraktmuseum kan man beskue de vakre, ungarske folkedraktene. I et tilstøtende rom finnes «underholdning» for den som kanskje ikke er så opp-tatt av klesdrakter og historie, nemlig et makabert skrekkammer som mildt sagt bryter den nasjonale draktharmonien!

I den verdenskjente helsekilden Héviz, om man kan betegne den over 40 mål store innsjøen slik, strømmer varmt, helsebringende og radioaktivt vann opp fra kilder én kilometer nede i jorden. Målinger har vist at vannet som fosser opp, er hele 5600 år gammelt. På grunn av den store vannforsy-



### Utfordring

Svøm tvers over Balaton, 5,2 km, start og registrering på fotballbanen ved Révfülöp på nordsiden. Start når som helst mellom 08.00 og 14.00. Et dataarmbånd registrerer når du stuper uti, og når du vakler i land på Balatonboglár på sørsiden. I sommerhalvåret kan du starte når du vil, konkurrer mot din egen eller andres tid. Sjekk [www.balaton-atuszas.hu](http://www.balaton-atuszas.hu)

KIRKE: Den store, barokke klosterkirken fra år 1055 troner på Tihány-halvøya med Balatonsjøen vakker og levende i bakgrunnen. Kirken er åpen for besøkende.



ningen, skiftes hele vannmengden i Héviz naturlig ut hver tredje dag. Temperaturen i innsjøen er aldri under 22 grader, selv på vinteren, og kan komme opp i over 36 grader om sommeren.

– Jeg kommer hit to ganger i året, 14 dager hver gang. Revmatismen er borte og allergiene er redusert til nesten ingenting, betror 86-årige Sándor Almasy oss.

Og det er nesten ikke grenser for de medisinske undre Héviz-vannet berømmes for: Det skal blant annet hjelpe mot revmatiske lidelser, benskjørhet og til og med kvinners østrogenbalanse.

– Folk kommer hit fra hele Ungarn. De kan få resept hos legen sin på 30 badedager i året. Men vi har mange utlendinger her også, for eksempel fra Østerrike, Tyskland, Ukraina og Russland. Om sommeren kommer opptil 6000 innom hver dag. Selv på kaldeste vinteren svømmer mange hundre daglig i den dampende termalsjøen, sier informasjonsleder Agnes Liscsinsky.

For ikke å snakke om alle trekk- og fastfugler som mel-

lomlander i Héviz-innsjøen, når Balatonsjøen ved siden av fryser til.

Kropper i alle aldre og kulører svømmer, flyter på baderinger, knas på massasjebenker eller inntar sunne måltider i to restauranter på området. For ikke å overdrive sunnheten, oppsøkte vi i stedet en restaurant utenfor anlegget, til fet – men akk så god! – ungarsk gulyás og csirke pörkölt (kylling i paprikasaus, pluss nudler), alt behørig skylt ned med den ikke ukjente ungarske Bikavér-rødvinen. Og vi må bare bekjenne: Uten dårlig samvittighet.

Siófok i Balatons østende blir endestasjon for oss på den drøyt 200 kilometer lange odysseen vår. Vi tar inn på lille hotell Holiday i Petfi sétány, som viser seg å være et flott utgangspunkt for så vel bading, som startrop for den påfølgende kvelds nesten kilometerlange fornøylesgate. En fulltreffer for alle mellom tre og 100, om enn til bekymring for familiens kasserer. Her er alle fristelser innen det kulinariske og spillmessige langt utover de små timer.



GROTTE: Pelionhotellet i Tapolca har knyttet seg til underjordiske «helsehuler» med et spesielt mikroklima. Godt innpakket i ulltepper puster man i helsebringende, frisk 14–16 graders luft.

### Mer på nett:

- ✓ [www.hyngary.com](http://www.hyngary.com)
- ✓ [www.balaton-tourism.hu](http://www.balaton-tourism.hu)

SJAKK MATT: I termalbad i Ungarn er det tradisjon å ta noen partier sjakk. Her en typisk ungarsk familie under duell i Galerius Pleasure Spa og helse-senter i Siófok.

*Neste uke*  
**Opplev Roma!**